

2. Jsou dány funkce poptávky $Q_D = 10 - P$ a nabídky $Q_S = -2 + P$, kde P je cena v Kč a symbol Q označuje množství nějakého produktu. Určete:

a) rovnovážnou cenu, rovnovážné množství a celkový příjem v Kč,

b) totéž, jestliže je vládou stanovena nejnižší cena 8 Kč za jednotku množství; výsledek porovnejte s bodem a).

Řešení: Rovnováha mezi poptávkou a nabídkou nastane, pokud $Q_D = Q_S$:

$$10 - P = -2 + P ,$$

odtud $P_E = 6$ a $Q_E = 4$ jsou rovnovážné hodnoty ceny, resp. množství. Celkový příjem $TR = P_E \cdot Q_E = 6 \cdot 4 = 24$ Kč. Nyní necht' je vládou stanovena nejnižší cena 8 Kč za jednotku množství. Pak ovšem $Q_D = 10 - P = 2$ a $Q_S = -2 + P = 6$, nenastává tedy rovnováha, a celkový příjem $TR = P \cdot Q_D = 8 \cdot 2 = 16$. Celkový příjem se tedy vládním zásahem snížil. Obecně je možné dokázat, že vládní zásahy do tržních mechanismů vedou vždy ke snížení celkového příjmu.

Otázka pro samostatné řešení:

Stanovte celkový přínos, jestliže vládou stanovena nejnižší cena je 7 Kč za jednotku množství.